

Dnes je poptávka po socialismu, říká tvrdě Šichtařová. Dokud v něm zase nezchudneme, tak se lidé nevzpamatují

- CZ24 News | 9. ledna 2023

ČESKO: Guvernér ČNB Aleš Michl chce motivovat lidi a firmy ke spoření a k investování. To má smysl, pokud ovšem nevnímáme „spoření“ jako ukládání peněz na účtu. „Má smysl, aby lidé investovali kupříkladu do splátek starých dluhů, aby v době, kdy ceny bytů budou na dnu, si nějaký byt koupili, aby investovali do drahých kovů,“ vysvětluje pro **ParlamentníListy.cz** Markéta Šichtařová. Zamýšlí se také nad poničenou mentalitou, která motivuje studenty ekonomických oborů raději než podnikat pracovat pro stát, mít teplé místo, jistý plat a málo práce.

Spoluzakladatel ODS Miroslav Macek ve své pravidelné středeční glose upozornil, že loni vzrostly proti roku 2021 příjmy státního rozpočtu o 9,2 procenta, tedy o 137,2 miliardy korun. Přesto hospodaření státu skončilo se schodkem 360,4 miliardy korun a bylo třetí nejhorší v historii. „Ovšem opovažte se podle toho hodnotit Fialovu vládu!“ dodal ironicky. Lze ale takto zjednodušeně Fialovu vládu hodnotit?

Lze. Mám pocit, že jsme o tom tady už mluvili, i když v jiné souvislosti, ale opakování matka moudrosti:

Před nějakým časem jsem byla součástí diskuse několika ekonomů na téma veřejné finance. A jeden z ekonomů obhajoval vysoké schodky státního rozpočtu tvrzením, že „stát to unese, žádný bankrot nehrozí“. To je celkem jistě pravda, že v tuto chvíli bankrot nehrozí, ale o tom to vůbec není, to je jen odvádění pozornosti. Jádro problému s deficitem veřejných financí a s hospodařením státu je úplně jinde.

Jde o to, že čím větší příjmy státního rozpočtu, tím víc stát odčerpává peněz soukromému rozpočtu. Neboli tím víc bobtná státní sektor na úkor soukromého. A průšvih je, že EU jako celek se již přehoupala přes 50 % HDP - více než polovinu toho, co je v EU vyprodukováno, zabaví stát. Pokud bychom položili jakousi imaginární hranici, že je-li větší soukromý sektor než státní, pak jsme v kapitalismu, a je-li větší státní sektor než soukromý, pak jsme v socialismu, pak EU již je socialistická. A jak víme, socialismus nikdy v dějinách nefungoval. Nikdy. Vždy skončil fiaskem a zchudnutím obyvatelstva spojeným s nesvobodou.

Jinými slovy - nedívejme se prosím na hospodaření vlády primitivně účetně, jestli to účetně vyjde, či nikoliv. I kdyby rozpočet hospodařil s nulovým schodkem, výše jeho příjmů je průšvih. Před rokem 1989 také československý státní rozpočet neměl schodky, a byli jsme kvůli socialismu nesvobodní a chudí. Musíme se dívat na míru přerozdělování, a ta stále roste a je už katastrofálně vysoká. Už jsme se tím dostali na šikmou plochu, kdy relativně ke světu budeme stále víc chudnout. To je to, o co v hospodaření státu jde.

Ministr práce a sociálních věcí Marian Jurečka tento týden - ne poprvé - prohlásil, že zvýšení daní je nutnost. A když ministr financí Zbyněk Stanjura komentoval deficit státního rozpočtu za minulý rok, uvedl: „Tím, že jsme udělali opatření, jimiž jsme celkovou daňovou zátěž snížili, je prostor pro to, že se některé sazby daní nepřímých nebo spotřebních zvýší,“ dodal Stanjura. Dá se z toho vyrozumět, že avizovaná změna programového prohlášení už

po roce vládnutí se bude týkat právě závazku nezvyšovat daňovou zátěž, nebo nakonec jeden z hlavních slibů pětikoalice přece jen neporuší?

Já si myslím, že vláda ke zvyšování daní nakonec skutečně přistoupí. Vláda totiž vůbec nechápe to, co jsem před chvilkou popsala, nazírá rozpočet jen účetně. Má dáti – dal. Schodek vysoký, nebo ještě vyšší. V této pokroucené optice jí z toho „logicky“ vychází, že aby snížila schodek, musí zvýšit daně. A to je právě to zvyšování státu a dušení soukromého sektoru a směřování do hlubšího a hlubšího socialismu a tedy chudoby.

Od premiéra Petra Fialy v novoročním projevu zaznělo, že se letos zbavíme dvouciferných hodnot inflace, že se drahota začne umírňovat a ceny klesnou na přijatelnou úroveň. Jak chápat jeho slova o poklesu cen? Vždyť ceny v čase vždy stoupají, tu nepatrně, tu mírně, tu prudce. Měl to napsané, četl to, přerěknout se nemohl.

Není to pravda. Cenová hladina plošně neklesne. Tato věta vyvrací sama sebe – mluvíme-li o poklesu inflace na jednocifernou úroveň, pak tím současně říkáme, že cenová hladina poroste tempem do deseti procent. Tedy ceny prostě porostou, a porostou zatraceně rychle. Ale možná měl pan Fiala na mysli ceny některých energií. Samozřejmě u některých vybraných komodit k poklesu dojde – typicky třeba nyní sledujeme pokles cen plynu. Ale to je otázka konkrétních položek zejména u komodit, nikoliv cenové hladiny jako takové.

Guvernér ČNB Aleš Michl v rozhovoru pro iDNES prohlásil, že naprostou prioritou pro centrální banku je podstatné snížení inflace. Panuje v ní shoda na tom, že úrokové sazby zůstanou po určitou dobu vyšší, než jsme byli zvyklí v předchozích deseti letech. „Chceme motivovat lidi a firmy ke spoření a investování. Jedině tak se nebude zvyšovat zadluženost. A jediné tak bude naše koruna pevná a inflace nízká,“ řekl. Má logiku, aby si v tomto čase lidé a firmy spořili?

Ano, pokud ovšem nevnímáme „spoření“ jako ukládání peněz na účtu. Má smysl, aby lidé investovali kupříkladu do splátek starých dluhů, aby v době, kdy ceny bytů budou na dnu, si nějaký byt koupili, aby investovali do drahých kovů, pro firmy má smysl, aby investovali do rozvoje svého podnikání a tak dál a dál. Jakmile ovšem budou mít uložené peníze v bance, budou o ně přicházet. Protože úrokové sazby budou nižší než inflace.

Rozhodně ale tou dobrou formou „investice“ nejsou nyní třeba cenné papíry či fondy. Mimochodem, právě tento týden bylo potvrzeno, že žádný z fondů doplňkového penzijního spoření loni svou výkonností inflaci nepřekonal. Jen 13 z 34 účastnických fondů skončilo v nominálním plusu, tedy dosáhlo nominálně zisku, nikoliv ztráty. A to mluvíme o nominálních číslech bez započtení inflace.

Když vezmeme v úvahu, že na konci listopadu dosahovala inflace v české ekonomice za posledních 12 měsíců 14,4 procenta, přičemž za celý rok 2022 to nejspíš bude kolem 15 procent, všechny tyto fondy reálně skončily ve ztrátě. A já se vsadím, že situace se bude v tomto roce zcela opakovat. Inflace sice nejspíš mírně klesne z patnácti na zhruba deset procent za celý rok 2023, ale cenné papíry dál zůstanou v poklesu, takže reálné ztráty penzijních fondů i v tomto roce budou pokračovat.

Jedenáct tisíc studentů z ekonomických vysokých škol v Česku dostalo za úkol sestavit žebříček nejatraktivnějších zaměstnavatelů a pak vybrat toho, pro něhož by nejraději pracovali. Objevily se v něm technologické firmy typu Google nebo Microsoft, Škoda Auto, ale v top desítce ideálních zaměstnavatelů jsou u studentů z poloviny státní instituce. Čím si vysvětlit, že ve školách se zaměřením na byznys a obchod dospěje student k závěru, že bude lepší pracovat mimo byznys, a to v kancelářích živých státem?

Lidé leniví. Ve svobodných devadesátých letech bylo skoro „ostudou“ pracovat pro stát. Teď se natolik posunulo vnímání, že lidé už zase pro stát pracovat chtějí, chtějí mít teplé místo, jistý plat a málo práce. Je to poničená mentalita. Já bych studenta, jehož ideálem je práce pro stát, nikdy nezaměstnala. To je zaměstnanec nanic. Nárokista. Na vše má nárok, povinnost nemá žádnou. Pro soukromého zaměstnavatele nepoužitelný materiál. Prostě jak říkám: nyní je poptávka po socialismu. A dokud si jím neprojdeme a zase nezchudneme, lidi se nevzpamatují.

Za přijetí eura v rozhovoru pro Echo24 plédoval dokonce už i předseda Ústavního soudu Pavel Rychetský, jemuž připadá udržování české měny v separaci od evropského společenství neprozíravé a hloupé. Řečmi o euru a našem poslání být součástí evropského národa si připravil půdu pro následující výrok: „Já se cítím především občanem Evropské unie víc než občanem malé České republiky“. Jak vám znějí slova, že se cítí být více euroobčanem, z úst muže, který po celé desetiletí byl jedním z nejvyšších českých ústavních činitelů?

Je mi to nějak jedno. Podívejte, já lékaři nebudu radit, jak má operovat žlučník. Lékař nebude radit statikovi, jaký má naprojektovat překlad v budově. A statik nebude radit ústavnímu soudci s posouzením ústavního zákona. Proč by tedy někdo měl naslouchat ústavnímu soudci, když se vyjadřuje k euru, o jehož monetárních souvislostech ví asi tolik, jako já o žlučníku?

[ZDROJ](#)